Ewaluacja

IV Konferencja Ewaluacyjna

Ewaluacja - kluczowy instrument poprawy jakości działań administracji publicznej

Warszawa, 17.10.2008

Dariusz Daniluk

Ministerstwo Finansów

Ewaluacja jako instrument oceny jakości wykorzystania krajowych środków publicznych – perspektywa zastosowania w kontekście prac nad budżetem zadaniowym

NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

MINISTERSTWO ROZWOJU REGIONALNEGO

PARP

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

Ewaluacja jako instrument oceny jakości wykorzystania krajowych środków publicznych – perspektywa zastosowania w kontekście prac nad budżetem zadaniowym

Dariusz Daniluk

MINISTERSTWO FINANSÓW

Warszawa, 17 października 2008 r.

Plan prezentacji

1. Budżet zadaniowy – podstawowe informacje
2. Stan obecny w zakresie oceny efektywności gospodarowania krajowymi środkami publicznymi
3. Koncepcja audytu efektywnościowego

DEFINICJA BUDŻETU ZADANIOWEGO

Współczesne modele budżetu zadaniowego są nowoczesną metodą zarządzania finansami publicznymi,

…opartą na planowanej w perspektywie **rocznej** oraz **wieloletniej** (odpowiednio - dyrektywnie i indykatywnie)…

…alokacji środków publicznych w obszarze poszczególnych **działań** realizowanych przez państwo i prezentowanych w układzie o hierarchicznej strukturze oraz przyporządkowanych do odpowiednich **celów** wynikających z dokumentów strategicznych rządu (których osiągnięcie oceniane jest za pomocą systemu adekwatnych **wskaźników**)…

…stosowaną w celu dążenia do uzyskania optymalnej, przejrzystej informacji na temat **efektywności** i **skuteczności** wydatków publicznych, na rzecz uzyskania lepszych wyników w roku następnym.

Budżet zadaniowy - zasady:

skuteczność ***/effectiveness/*** **– określenie celów i mierników,**

efektywność ***/efficiency/*** **– najlepsze efekty z nakładów,**

przejrzystość ***/transparency/*** **– budżet sprzyja przejrzystości wydatkowania środków publicznych,**

programowanie wieloletnie **– kilkuletnia projekcja budżetu zadaniowego.**

WPŁYW BUDŻETOWANIA ZADANIOWEGO NA DZIAŁANIE INSTYTUCJI PAŃSTWA

- Zmiana podejścia do sporządzania budżetu państwa – odejście od „walki” pomiędzy instytucjami publicznymi o jak najkorzystniejszy podział środków w kierunku podejmowania decyzji na podstawie racjonalnych przesłanek (argumentacja w dyskusjach na temat podziału środków budżetowych oparta na informacji o wynikach)

- Kryterium podziału środków stają się zadania (zamiast instytucji – mających swoje własne instytucjonalne ambicje, interesy i cele, niekoniecznie optymalne dla społeczeństwa jako całości)

Szczeble budżetu zadaniowego

- **Funkcje państwa** – tworzą główną jednostkę klasyfikacji zadaniowej i grupują wydatki jednego obszaru działalności państwa

- **Zadania** – tworzą drugi szczebel klasyfikacji zadaniowej i grupują wydatki według celów

- **Podzadania** – tworzą trzeci szczebel klasyfikacji zadaniowej i grupują działania, których realizacja wpływa na osiągnięcie celów określonych na szczeblu zadania; podzadania posiadają charakter operacyjny

- **Działania** – tworzą najniższy szczebel klasyfikacji zadaniowej, obejmują wszystkie najważniejsze elementy procesu osiągania celów podzadania oraz celów szczegółowych zadania (nie będą ujmowane w budżecie państwa)

Cele i mierniki

- Dysponent określa cele i mierniki dla realizowanych zadań i podzadań
- **Cele** powinny być sformułowane tak, aby odnosiły się do efektów działań, a nie do działań, które służą ich osiągnięciu
- Ocena stopnia realizacji celów dokonywana będzie przy pomocy **mierników** produktu, rezultatu i oddziaływania. Głównym założeniem formułowania mierników jest odzwierciedlenie w nich ilościowego i jakościowego stopnia osiągnięcia postawionych celów.

KAMIENIE MILOWE 2008 - 2015

WDROŻENIA BUDŻETU ZADANIOWEGO W POLSCE

2008 - Opracowanie pierwszego projektu budżetu zadaniowego państwa (na rok 2009 r.) obejmującego wszystkich dysponentów administracji centralnej, a także dysponentów, o których mowa w art. 103 ust. 4 ufp.

2009 - Utworzenie bazy mierników dla podstawowych zadań

2010 - Zakończenie prac nad wstępnym systemem ewaluacji budżetu zadaniowego.

2011 - Opracowanie systemu sprawozdawczego w ujęciu zadaniowym, umożliwiającego monitoring wydatków budżetowych;

- Uchwalenie aktów prawnych regulujących zasady funkcjonowania budżetu zadaniowego oraz wieloletniego planowania zadań.

KAMIENIE MILOWE 2008 - 2015

WDROŻENIA BUDŻETU ZADANIOWEGO W POLSCE (cd)

2012 - Opracowanie projektu budżetu zadaniowego na rok 2013 równolegle do budżetu tradycyjnego;

- Wdrożenie metodologii efektywnego zarządzania finansami publicznymi na szczeblu centralnym w oparciu o wieloletnie planowanie zadaniowego i zakończenie prac nad całościowa bazą mierników, określającą stopień realizacji zadań, uznanych przez Radę Ministrów za priorytetowe.

2013 - Przeprowadzenie pierwszego monitoringu realizacji budżetu zadaniowego;

- Wdrożenie systemu informatycznego obsługującego budżet zadaniowy;

- Rozpoczęcie wdrażania metodologii efektywnego zarządzania finansami publicznymi na szczeblu centralnym w oparciu o wieloletnie planowanie zadaniowe i stworzoną bazę mierników.

2014 - Pierwsza całościowa ewaluacja realizacji zadań w budżecie na rok 2013;

- Sporządzenie pierwszego raportu dotyczącego oceny wpływu funkcjonowania budżetu zadaniowego na finanse publiczne;

- Rozpoczęcie stosowania metodologii efektywnego zarządzania finansami publicznymi na szczeblu centralnym w oparciu o wieloletnie planowanie zadaniowe i stworzoną bazę mierników.

Wyzwania związane z wdrażaniem reformy

- ocena wykonania budżetu a ocena stopnia realizacji zadań,
- opracowanie metodologii projektowania programów publicznych (mierniki i wskaźniki!)
- czy tradycyjny system planowania i sprawozdawczości budżetowej stwarza możliwość dokonania oceny efektywności?
- MF- księgowy środków publicznych ? (*kwestia możliwości rzeczywistej oceny potrzeb budżetowych zgłaszanych przez dysponentów*)

Reforma finansów publicznych – elementy systemu

1. Kontrola zarządcza na dwóch poziomach

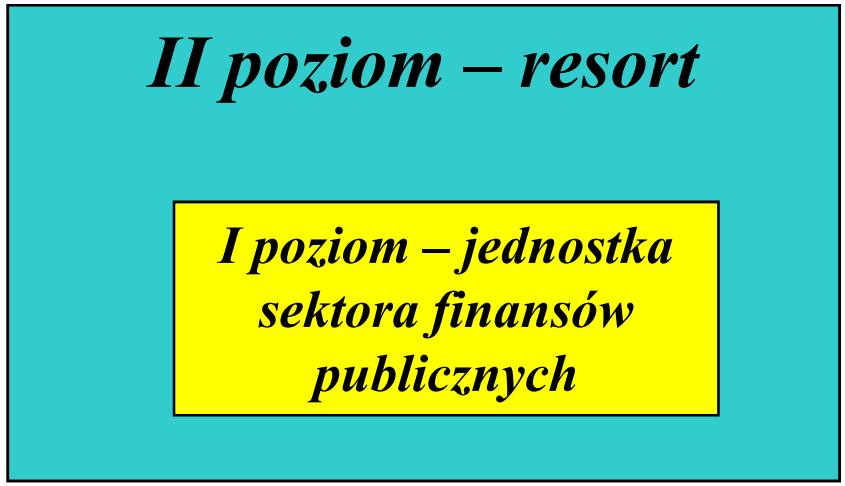

2. Komitety audytu

3. Ocena efektywności planowania i wydatkowania środków publicznych (audyt efektywnościowy)

ZAŁĄCZNIK NR 1

I POZIOM KONTROLI ZARZĄDCZEJ W JEDNOSTCE SEKTORA FINANSÓW PUBLICZNYCH

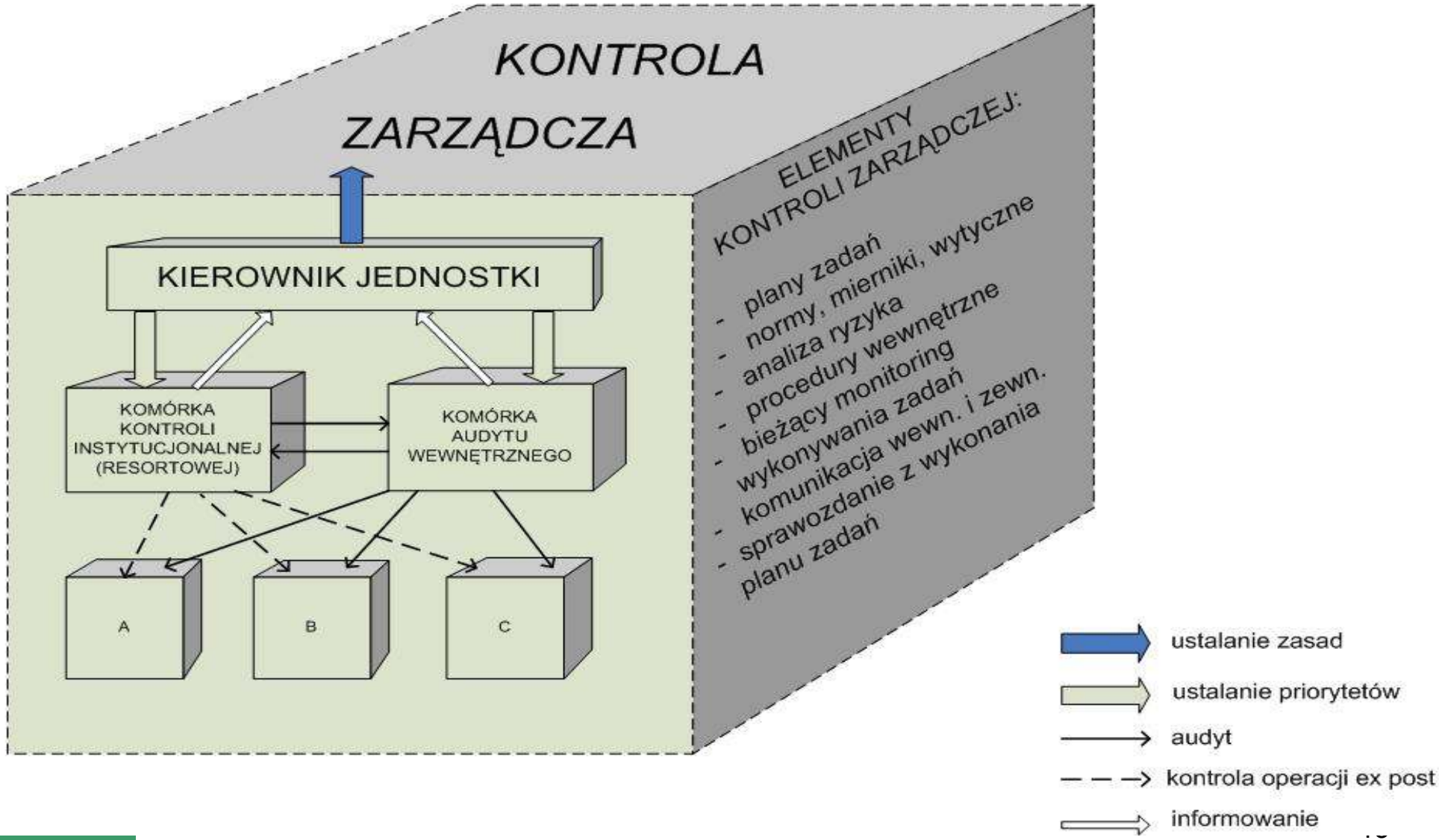

II POZIOM KONTROLI ZARZĄDCZEJ W DZIALE ADMINISTRACJI RZĄDOWEJ

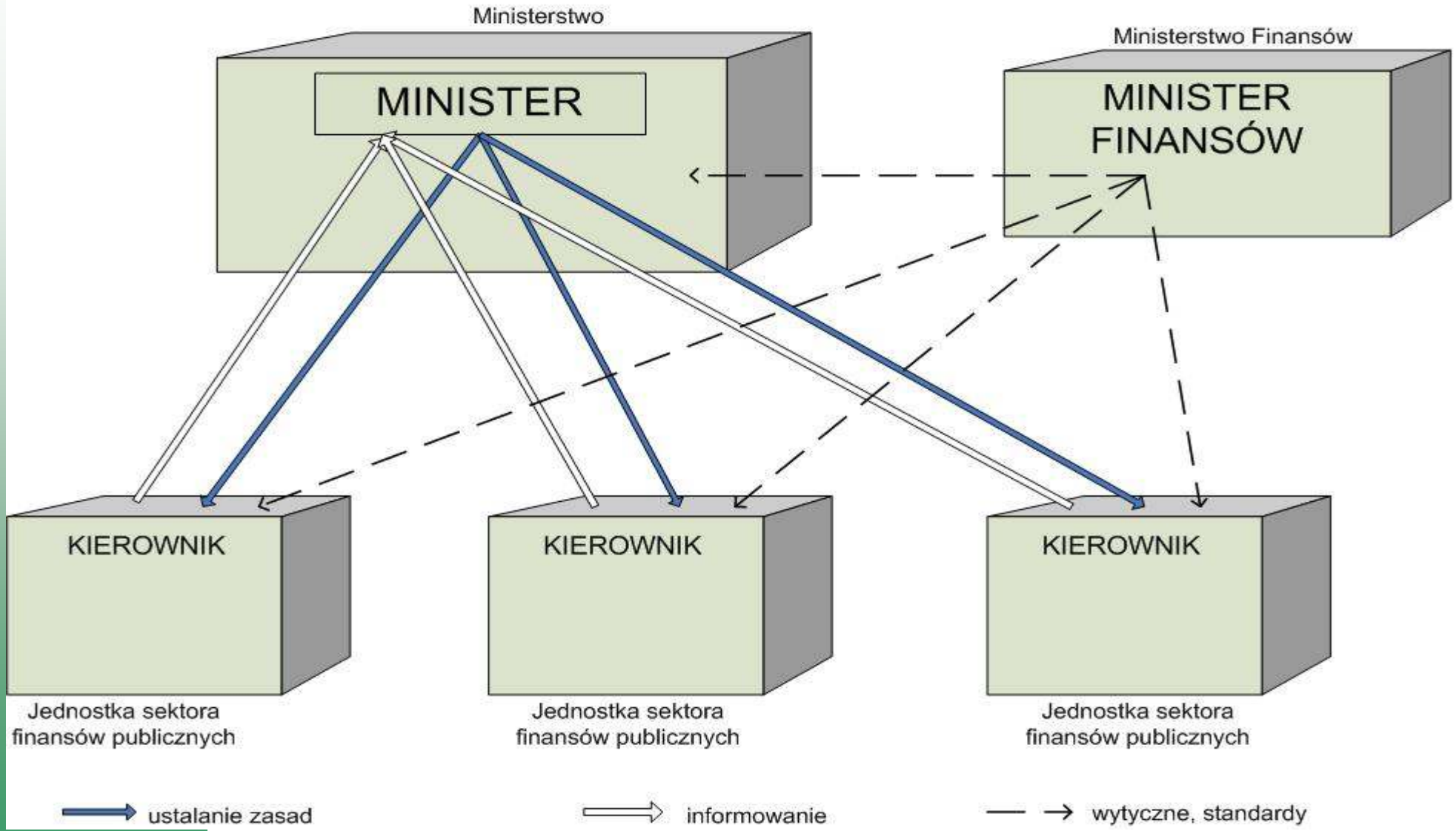

ZAŁĄCZNIK NR 3

ROLA KOMITETU AUDYTU W DZIALE ADMINISTRACJI RZĄDOWEJ

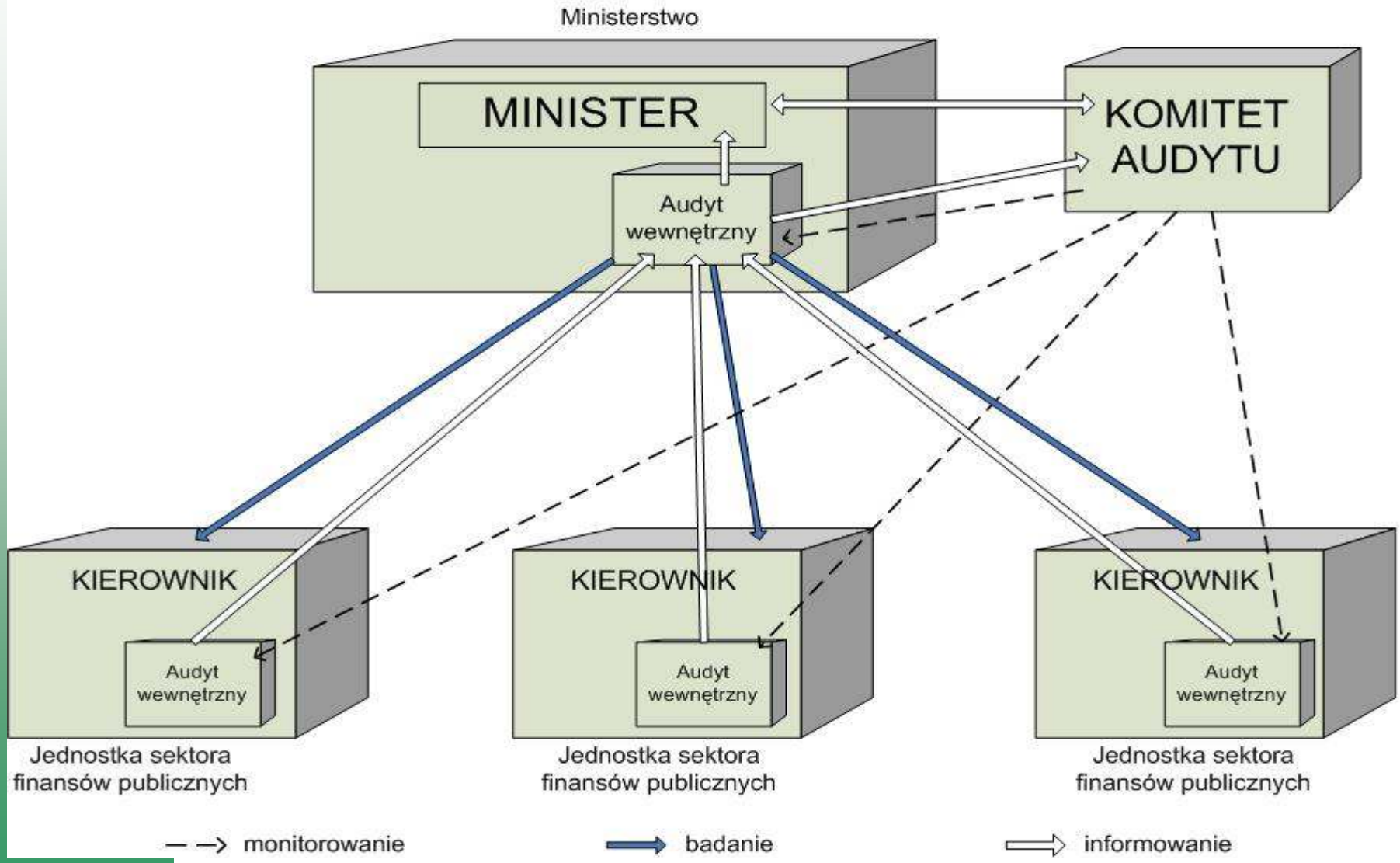

ZAŁĄCZNIK NR 4

BADANIE EFEKTYWNOŚCI PLANOWANIA I WYDATKOWANIA ŚRODKÓW PUBLICZNYCH

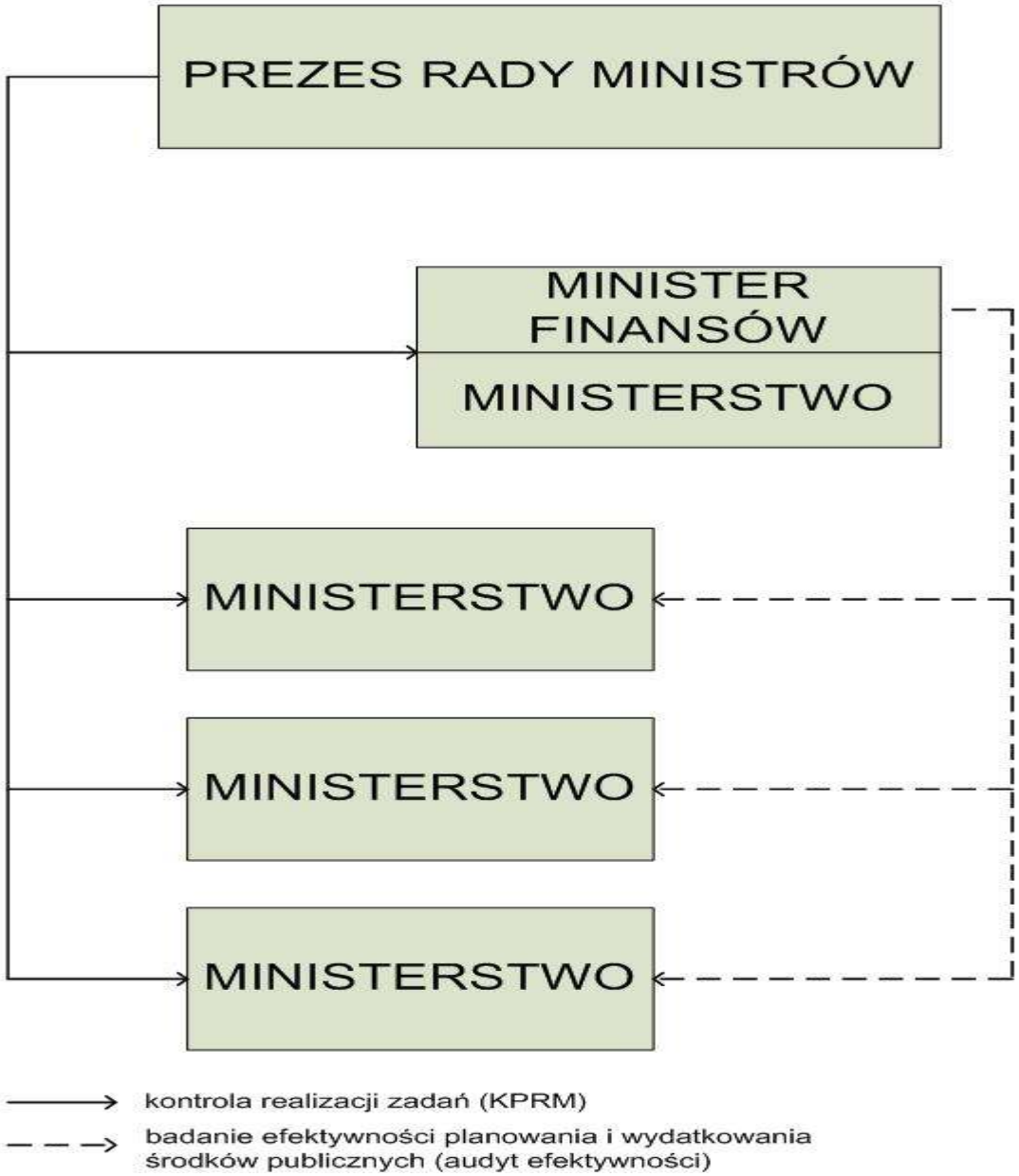

Koncepcja ewaluacji środków krajowych („audyt efektywnościowy”) - problemy praktyczne

- wykorzystanie doświadczeń z ewaluacji środków UE
- przeprowadzenie pogłębionej analizy funkcjonowania szeroko rozumianej kontroli zarządczej i efektywności działań kontrolnych w sektorze publicznym
- budżet zadaniowy jako docelowa podstawa dokonywania audytu efektywnościowego
- do momentu wprowadzenia BZ wypracowanie metodologii projektowania i oceny programów wieloletnich oraz rozpoczęcie audytu efektywnościowego tych programów
- na poziomie poszczególnych jednostek przeorientowanie audytorów wewnętrznych na audyt *value for money* w miejsce audytu zgodności